

Ügyszám: NAIH/2015/5070/7/V.
Ügyintéző: dr. Eszteri Dániel

Dr. Miskolczi Barna
Miniszteri Biztos
Igazságügyi Minisztérium

Budapest
Kossuth Lajos tér 2-4.
1055

Tisztelt Miniszteri Biztos Úr!

Tájékoztatom, hogy egy panaszos a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz (a továbbiakban: Hatóság) fordult és a BRFK V. kerületi Rendőrkapitányság (a továbbiakban: Rendőrkapitányság) az ellene indított szabálysértési eljárásban történő személyes adatkezelését kifogásolta. A panaszolt eljárás körülményeiről, a Hatóság kapcsolódó vizsgálatáról és megállapításairól az új büntető eljárási törvény kodifikációjára tekintettel, abból a célból tájékoztatom, hogy vizsgálja meg a terheltek személyes adatainak zártan történő kezelésének lehetőségét, ezzel kapcsolatos álláspontjáról pedig tájékoztassa a Hatóságot. Habár a konkrét panasz egy szabálysértési eljáráshoz kapcsolódik, a megállapítások a büntetőeljárásokra is irányadónak tekinthetők.

A panaszos beadványában előadta, hogy ellene és három másik, számára ismeretlen személy ellen a Rendőrkapitányság szabálysértési eljárást indított közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése miatt. A Rendőrkapitányság az ügyben hozott határozatával illetékesség hiánya miatt az eljárást áttette a BRFK I. kerületi Rendőrkapitányságra a további eljárás lefolytatása céljából. Az áttételi határozatból egy-egy példányt postai úton megkaptak az eljárás hatálya alatt állók, így a panaszos is. A határozattal kapcsolatban a panaszos azt sérelmezte, hogy azon az eljárásban érintett valamennyi személy (akiknek az szintén postázásra került) személyes adatai, így nevük, születési helyük és idejük, anyjuk neve és lakcímük is fel lett tüntetve.

A fenti problémával kapcsolatban a Hatóság vizsgálati eljárást indított az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 52. § (1) bekezdése alapján, amelyben megkereste Budapesti Rendőr-főkapitányságot (a továbbiakban: BRFK) és különböző kérdéseket tett fel a panaszolt adatkezeléssel kapcsolatban. A kérdésekre adott válaszokban a BRFK arról tájékoztatta a Hatóságot, hogy az ügyben lefolytatott vizsgálati eljárás szerint összesen 13 személy ellen indult eljárás részben a fentiek, részben pedig más szabálysértés elkövetése miatt. A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Szabs.tv.) 44. § (4) bekezdése értelmében „*ha a szabálysértési eljárásban több eljárás alá vont személy van, velük szemben rendszerint egy eljárást kell lefolytatni*”. Ezek alapján a szabálysértési hatóság valamennyi eljárás alá vont személlyel szemben azonos ügyszámon, egy eljárásban indította meg a szabálysértési eljárást.

A szabálysértési hatóság eljárása során megállapította, hogy a 13 eljárás alá vont személy közül 9 személy a BRFK V. kerületi Rendőrkapitányság illetékességi területén, a Budapest V. kerület Lánchíd pesti hídfőjén, míg 4 eljárás alá vont személy – köztük a panaszos is – a BRFK I. kerületi Rendőrkapitányság illetékességi területén, a Budapest I. kerület Lánchíd budai hídfőjén követte el cselekményét, ezért a Szabs.tv. 45. §-a szerinti illetékességi szabály alapján 2015. május 7-én kelt

01805/429-39/2015. szabs. számú határozatával az eljárás iratait áttette a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező BRFK I. kerületi Rendőrkapitánysághoz, figyelembe véve a 22/2012. (IV.13.) BM rendelet (a továbbiakban: BM rendelet) 8. § (1) bekezdését, mely szerint „*több eljárás alá vont személlyel szemben ugyanabban az ügyben egy határozatban kell rendelkezni*”.

A BRFK további tájékoztatása alapján a Szabs.tv. 96. § (1) bekezdés b) pontja értelmében „*a határozatnak tartalmaznia kell a rendelkező részben az eljárás alá vont személy természetes személyazonosító adatait, a szabálysértés megnevezését, a kiszabott büntetést illetve az alkalmazott intézkedést*”. A Szabs.tv. jelenleg zárt adatkezelést kizárólag tanúk esetében tesz lehetővé, eljárás alá vont személy esetén erre törvényes lehetőség nincs. A fentiek alapján a BRFK álláspontja szerint a szabálysértési hatóság a fenti jogszabályi előírások betartása mellett hozta meg a hivatkozott határozatot, így az jogszerűen tartalmazza az eljárás alá vont személyek természetes személyazonosító adatait.

A határozatot a Budapesti Közérdekvédelmi Ügyészség is felülvizsgálta a panaszos korábbi panasa alapján és azt, mint alaptalant elutasította, megállapítva részint, hogy a szabálysértési hatóság helyesen rendelkezett az illetékesség hiányában történő áttételről a BRFK I. kerületi Rendőrkapitányságnak, továbbá azt, hogy nem törvénysértő a szabálysértési hatóság áttételt elrendelő határozata, mely a jogszabályoknak megfelelően tartalmazza az eljárás alá vont személyek személyazonosító adatait.

A fentiekkel kapcsolatban a Hatóság az alábbi álláspontjáról tájékoztatta a panaszost és a BRFK-t:

Az Infotv. 3. § 2. pontja értelmében a panaszossal, illetve a szabálysértési eljárás alá vont további három másik személlyel kapcsolatban a határozatban feltüntetett adatok személyes adatnak minősülnek, mivel azok a panaszossal és a további megjelölt személyekkel kapcsolatba hozhatóak és azokból következtetés vonható le rájuk nézve.¹ Az Infotv. 5. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy személyes adat akkor kezelhető, ha ahhoz az érintett hozzájárul, vagy azt törvény elrendeli.

A fenti esetben megállapítható, hogy a panaszolt határozaton az eljárás alá vont személyek személyes adatainak feltüntetése arra vezethető vissza, hogy a Szabs.tv. 44. § (4) bekezdése szerint az eljárás alá vont személyek ellen egy, összevont eljárást folytatnak le. Ebben az esetben az összevont eljárásban az eljárás alá vont személyek száma összesen négy fő volt. Az áttételről szóló határozatot a szabálysértési hatóság a hivatkozott BM rendelet 8. § (1) bekezdése alapján hozta meg egységes formában, mivel az előírás szerint több eljárás alá vont személlyel szemben ugyanabban az ügyben egy határozatban kell rendelkezni. A határozaton a személyes adatok feltüntetésére a BM rendelettel összhangban a Szabs.tv. 96. § (1) bekezdés b) pontja alapján került sor, mivel ez egyértelműen kimondja, hogy a szabálysértési eljárásban hozott határozatoknak tartalmaznia kell az eljárás alá vont személy természetes személyazonosító adatait.

A fentiek alapján tehát az eljárás alá vont négy személy, így köztük a panaszos személyes adatainak a feltüntetésére a Szabs.tv. hivatkozott törvényi előírásainak megfelelően került sor. A határozaton szereplő személyes adatok egyenként való kihúzására és olyan módon történő kezelésére, hogy a többi eljárás alá vont adatait a másik ne ismerhesse meg, a jelenlegi törvényi előírások alapján nincs lehetőség az alábbiak szerint.

¹ Infotv. 3. § 2. pontja: „*személyes adat: az érintettel kapcsolatba hozható adat - különösen az érintett neve, azonosító jele, valamint egy vagy több fizikai, fiziológiai, mentális, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára jellemző ismeret -, valamint az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés.*”

A Szabs.tv. 52. § (3) bekezdése rendelkezik az eljárás alá vont személy iratbetekintési jogáról. E szerint „*az eljárás alá vont személy [...] megtekintheti az ügy iratait, azokról másolatot kérhet, illetve készíthet*”. Mivel a Szabs.tv. az eljárás alá vont személyek esetében nem teszi lehetővé a személyes adatok zárt kezelését (arra a Szabs.tv. 63. § szerint csak tanúk esetében kerülhet sor) és az eljárás alá vont személynek a fentiek alapján joga van megismerni az eljárás során keletkezett iratokat, ezért a jelenlegi törvényi előírások alapján lehetséges a határozaton az együttesen kezelt ügyben a személyes adatokat feltüntetni. Az adatokat az érintettek egyébként is megismerhetnék, ha élnek iratbetekintési jogukkal. A hasonlóan szabályozott iratbetekintési jog a büntetőeljárásban érintett személyeket is megilleti, így a betekintésre jogosult személyek büntetőeljárásokban is megismerhetik a terheltek valamennyi rögzített személyes adatát.

A fentiekkel kapcsolatban azonban a Hatóság felhívja arra a figyelmet, hogy az Infotv. 4. § (1)-(2) bekezdése rendelkezik a célhoz kötött adatkezelés elvéről, amely szerint „*személyes adat kizárólag meghatározott célból, jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése érdekében kezelhető. [...] Csak olyan személyes adat kezelhető, amely az adatkezelés céljának megvalósulásához elengedhetetlen, a cél elérésére alkalmas.*”

A célhoz kötött adatkezelés elvének figyelembevételével a Hatóság adatvédelmi szempontból aggályosnak tartja a Szabs.tv., illetve a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (Be.) azon rendelkezéseit, amelyek kivétel nélkül teszik lehetővé azt, hogy az egyes szabálysértési, illetve büntetőeljárásokban az eljárás alá vont személyek/terheltek személyes adatait az iratbetekintési jog gyakorlása során a többi eljárás alá vont/terhelt, továbbá a sértettek és más betekintésre jogosult személyek is korlátozás nélkül megismerhetik. Ezen adatoknak – az érintett nevén kívül – a többiek számára való hozzáférhetővé tételének az adott eljárásban legtöbbször nincs célja, azok csupán a nyomozó hatóság, az ügyész, illetve a bíró számára tartalmaznak releváns adatokat (pl. elérhetőségi és születési adatok). A Hatóság álláspontja alapján ezért az Infotv. előírásainak való megfelelés érdekében meg kell teremteni az eljárás alá vont/terhelt személyek adatainak zártan való kezelésének lehetőségét azért, hogy a személyes adataikat – azok zártan kezelése esetén – adott eljárásban csak az eljáró bíró, ügyész, továbbá a szabálysértési/nyomozó hatóság tagja, illetve más eljáráshoz kapcsolódóan szigorúan csak bűnüldözési/bűnmegelőzési/ellenőrzési célból az ilyen szervek eljáró tagjai ismerhessék meg. Ezt a lehetőséget természetesen csak azokban az esetekben indokolt lehetővé tenni, amennyiben a terhelt személyes adatai – tekintettel a 23/2003. (VI. 24.) BM-IM együttes rendelet 25. §-ában foglaltakra – az eljárás többi résztvevője előtt nem ismertek és a zárt kezelést a terhelt kifejezetten kéri.

A fentiek alapján a Hatóság ezért kéri, hogy szíveskedjék megvizsgálni a terheltek személyes adatainak zárt kezelésével kapcsolatos jogalkotási lehetőségeket és azzal kapcsolatos álláspontjáról kérem, tájékoztassa a Hatóságot. Együttműködését előre is köszönöm!

Budapest, 2015. november „ .”

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár